

Jednym z najbardziej intrygujących zjawisk zaobserwowanych podczas badania interakcji społecznych jest to, że ludzie wykazują tendencję do wzajemnego naśladowania swoich wyrazów emocji (np. mimiki twarzy). Naśladowanie to, określane również jako mimikra emocji, jest pomocne w lepszym zrozumieniu innych osób. Jednym z podstawowych zadań mimikry jest więc pomóc nam w lepszym zrozumieniu tego, co przeżywa druga osoba. Taki „wgląd” może być szczególnie potrzebny, jeżeli chcemy zrozumieć i przewidywać zachowania innych. Ocena emocji rzadko jednak opiera się tylko na obserwacji twarzy i postawy ciała. Częściej spostrzegamy jakąś osobę w określonym otoczeniu, któremu towarzyszy komunikat werbalny. Co więcej, coraz powszechniejsza mobilność i przeniesienie części naszych kontaktów na aktywność internetową (np. tele-konferencje lub zdalne nauczanie) skutkuje tym, że częściej słyszymy innych ludzi, lecz jednocześnie albo ich nie widzimy, albo oni nie widzą nas. Ważnym aspektem skutecznej komunikacji pomimo jej różnego kontekstu pozostaje niezmiennie zrozumienie, tego co czuje druga osoba.

W ramach naszego projektu chcemy rozważyć różne scenariusze, w których ludzie nie mają ze sobą bezpośredniego kontaktu wzrokowego lub gdy jest on ograniczony (np. gdy w trakcie video rozmowy jeden z rozmówców ma wyłączoną kamerę). Jak bowiem wiemy, nie tylko to, co można zobaczyć, ale także to, co można usłyszeć (np. treść wypowiedzi, ton głosu) stanowi podpowiedź o emocjach przeżywanych przez innych ludzi. W planowanych badaniach chcemy lepiej zrozumieć różnice i konsekwencje braku kontaktu wzrokowego oraz jaki może mieć to wpływ na naśladowanie i relację z rozmówcą. Zakładamy, że naśladowanie różnych emocji jakie słyhać w ekspresji wokalne (np. radości, smutku, złości) czy w tonie wypowiedzi, może przysłużyć się lepszemu zrozumieniu stanu nadawcy i zrekompensować brak informacji wzrokowych. Co więcej, przewidujemy, że nie tylko brak widoku drugiej osoby, ale również poczucie bycia obserwowanym może mieć wpływ na mimikrę emocji. Innymi słowy, zaplanowane badania pomogą pokazać, jak naśladowanie różnych emocji wyrażanych w różny sposób (tj. poprzez ekspresje twarzy lub ekspresje wokalne) będą wpływały na ocenę nadawcy oraz zachowanie odbiorcy w sytuacjach, gdy będą widzieć siebie nawzajem lub kontakt ten będzie ograniczony. Komunikacja za pośrednictwem Internetu służy coraz częściej utrzymywaniu relacji nie tylko zawodowych, ale również z rodziną i znajomymi. Dlatego w naszym projekcie planujemy również przyjrzeć się, w jaki sposób opisane wcześniej warunki kontaktu wzrokowego będą wpływać na naśladowanie osób, które są dla nas zupełnie obce lub jesteśmy z nimi w jakiś sposób związani.

Wyniki naszych badań pomogą w lepszym zrozumieniu, co wpływa na jakość oraz przebieg komunikacji społecznej. Głównie w środowisku w jakim coraz częściej się porozumiewamy - czyli okienko komunikatora internetowego. W ostatnich latach widać wyraźny trend do przenoszenia działalności usług, a nawet zajęć edukacyjnych do Internetu. Bieżące zmiany wymuszają na nas dostosowanie się do nowej rzeczywistości, w której dominować będą pośrednie kanały komunikacji. Wyniki przeprowadzonych w tym projekcie badań, pokażą na ile nasz umysł jest już na te zmiany przygotowany i czy jesteśmy w stanie skutecznie rozumieć przeżycia innych, bez możliwości zobaczenia ich reakcji.